

Το «Ντα» που αντέχει, τα διδακτικά «Ορφανά» και το νοικοκυρεμένο ΚΘΒΕ

artplay.gr/theatro/to-nta-poy-antechei-ta-didaktika-orfana-kai-to-noikokyremeno-kthve

May 8, 2018

Τέλος σεζόν έγινε φέτος το καθιερωμένο ταξίδι στη Θεσσαλονίκη και στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος. Δύο παραστάσεις προλάβαινα να δω από τις πολλές φετινές παραγωγές του. Επέλεξα το παλαιό και αγαπημένο «Ντα» του Χιου Λέοναρντ, γραμμένο τη δεκαετία του 1970, και το πολύ νεότερο, γραμμένο μόλις το 2009, «Τα ορφανά» του Ντένις Κέλλυ. Το «Ντα» σκηνοθετήθηκε από τον Δημοσθένη Παπαδόπουλο και «Τα ορφανά» από τον Τάκη Τζαμαργιά.

Αντέχει άραγε το έργο, που πολλοί, πάρα πολλοί, θυμούνται από την παράσταση στο Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο του Μάνου Κατράκη το 1979; Αποδείχθηκε ότι το έργο αντέχει και πολύ μάλιστα, αναδεικνύει πολλούς και διαφορετικούς χαρακτήρες, εντάσσει την ιστορία της εποχής στην Ιρλανδία και την Αγγλία, τέμνει την ιρλανδική (και όχι μόνο) μεσαία τάξη και αναδεικνύει, τρυφερά και έξυπνα, ένα θέμα πάντα παρόν: τη σχέση πατέρα-γιου, το πώς τα παιδιά «υποτιμούν» τους γονείς, το πώς αντιλαμβάνονται, κάποια στιγμή της ζωής τους τη γονεϊκή «γλώσσα»... Ο Τσάρλι (Δημήτρης Σιακάρας, που απέδωσε εύστοχα την αμφιθυμία, την κρυμμένη πίκρα και την τελική συγκίνηση του ήρωα) το αντιλαμβάνεται αυτό στην κηδεία του πατέρα του, του Ντα (Κώστας Σαντάς, κάποιες στιγμές θαυμάσιος, κάποιες άλλες κατέφευγε σε υποκριτικά οικείους τρόπους), μετά από την οποία εκτυλίσσεται μια πολύ έξυπνη, τρυφερή και συγκινητική διαδικασία ανάκλησης αναμνήσεων και τακτοποίησης εσωτερικών «λογαριασμών».

Παρούσα, σ' αυτή την ανάκληση αναμνήσεων και η μάνα της οικογένειας, ρόλο που έφερε εύστοχα σε πέρας η Λίλιαν Παλάντζα. Στην Κεντρική Σκηνή της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών στήθηκε, από τον Δημοσθένη Παπαδόπουλο, μια παράσταση με αγάπη και σεβασμό για το κείμενο και για όσα πραγματεύεται, με πολύ αφαιρετικά σκηνικά (Σταύρος Λίτινας) που δεν έδωσαν κάποιο ιδιαίτερο στίγμα στη διαδικασία της παράστασης (κάποιες καρέκλες διαφόρων τύπων, όπου κάθονταν διαρκώς τα πρόσωπα του έργου, εκτός από εκείνους που είχαν κάποιο διάλογο), με άνισες ερμηνείες -άλλες πολύ καλές, άλλες απλώς συμπαθητικές. Πάντως, στο σύνολο της ήταν μια παράσταση που χωρούσε απολύτως στην κεντρική σκηνή ενός κρατικού θεάτρου, που ξαναθύμισε ένα γοητευτικό και συγκινητικό κείμενο, αγαπήθηκε από τους συντελεστές της και από το κοινό.

Εντελώς διαφορετικά τα συναισθήματα για την επόμενη παράσταση, «Τα ορφανά» του Ντένις Κέλλυ. Στον ενδιαφέροντα χώρο του Φουαγιέ, όπου πέρυσι είδα «Το δηλητήριο» (σκην. Γιάννης Μόσχος), είχε στηθεί ένα επικλινές σκηνικό, εξαιρετικά ενδιαφέρον από εικαστικής πλευράς (σκηνικά Εδουάρδος Γεωργίου). Πώς συνομιλεί με την παράσταση άραγε; -αναρωτήθηκα μπαίνοντας. Είναι ένα έργο που μιλάει για τις πρώτες ρατσιστικές συμπεριφορές σε επίπεδο κοινωνίας, για την επιθετικότητα, για τον τρόπο που αντιμετωπίζει τους άλλους, φέρνοντας βία στα μάτια των θεατών τη βία που επικρατεί σε πολλές συμπεριφορές των πολιτών. Ήταν μια παράσταση που είχα δει στην πρώτη της παρουσίαση στην Ελλάδα, το 2012, στο Θέατρο του Νέου Κόσμου, σε σκηνοθεσία Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου, με έναν εξαιρετικό θίασο: Μαρία Κίτσου, Μιχάλης Οικονόμου, Όμηρος Πουλάκης.

Μόλις έξι χρόνια μετά, ένιωσα ότι το ίδιο κείμενο, που δεν έχει κλείσει ούτε τα δέκα χρόνια από τη γέννησή του, έχει πια παλιώσει, έχουμε δει από τότε πολλά έργα γι' αυτό το θέμα και μάλλον πιο ενδιαφέροντα, και, κυρίως, έχει έναν παραπάνω διδακτισμό στο διακύβευμά του. Πέρα από το έργο η παράσταση είχε αρκετά προβλήματα. Στις ερμηνείες πρωτίστως (Χρήστος Διαμαντούδης -παραπάνω υπερβολικός από ό,τι απαιτούσε ο ρόλος-

, Ελένη Θυμιοπούλου -μάλλον η καλύτερη-, Χρίστος Στυλιανού -τον έχω δει σε πολύ καλύτερες ερμηνείες), στην τοποθέτησή του στο χώρο, στην γεύση που μετέδιδε. Και εντέλει το σκηνικό μόνο εικαστικό ρόλο έπαιξε στην παράσταση, όχι λειτουργικό (εκτός αν ο δημιουργός και ο σκηνοθέτης ήθελαν να καταδείξουν προς τα πού γλιστρά η κοινωνία...).

Δεν μπορώ όμως να μην παραδεχτώ ότι και φέτος το ΚΘΒΕ επέλεξε παραστάσεις και έργα από διαφορετικά είδη θεάτρου, ότι εξακολουθεί να φέρνει πολύ κόσμο στις παραστάσεις του, ότι και την Παρασκευή και το Σάββατο το βράδυ, έξω από την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, πριν από την έναρξη των παραστάσεων υπήρχε πολύ κόσμος κάθε ηλικίας και τάξης. Όλα αυτά είναι σημαντικά. Οι παραστάσεις έχουν πάντα το ρίσκο τους και τη σχέση τους με τον κάθε θεατή.

Το χρέος που μειώθηκε, τα σχέδια και οι δράσεις του ΚΘΒΕ

Ο Γιάννης Αναστασιάκης (καλλιτεχνικός διευθυντής) και η Μαρία Τσιμά (αναπληρώτρια καλλιτεχνική διευθύντρια) ανέλαβαν την καλλιτεχνική διαχείριση του ΚΘΒΕ τον Νοέμβριο του 2015. Τότε το βρήκαν με χρέος 9 εκατ. ευρώ! Αυτή τη στιγμή το χρέος έχει κατέβει στα 2 και κάτι εκατομμύρια ευρώ, ενώ «γίνεται προσπάθεια να μηδενιστεί κι αυτό, γιατί πρόκειται για ληξιπρόθεσμα χρέη, που τα διεκδικούμε από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους» μας λέει ο Γ. Αναστασιάκης. Μια διαδικασία που έγινε με την πείσμονα προσπάθεια των ανθρώπων του ΚΘΒΕ και «την αρωγή των αρμόδιων υπουργείων».

Μέχρι τα τέλη Μαΐου θα ανακοινωθεί το πρόγραμμα του ΚΘΒΕ για την ερχόμενη σεζόν. Καταφέραμε όμως να αποσπάσουμε ήδη μια από τις παραστάσεις που θα δούμε του χρόνου. Είναι **«Ο Ελέφας» του Κώστα Μποσταντζόγλου, που θα στεγαστεί στο Μικρό Θέατρο της Μονής Λαζαριστών και θα σκηνοθετήσει ο Γιάννης Λεοντάρης.**

Από τις φετινές παραστάσεις, ο Γιάννης Αναστασιάκης μας αποκαλύπτει ότι **θα επαναληφθούν την ερχόμενη σεζόν το «Ντα» και το «Περιμένοντας τον Γκοντό», ενώ θα γίνει προσπάθεια να υπάρχουν όλο το καλοκαίρι, σε εναλλασσόμενο ρεπερτόριο, στο Βασιλικό Θέατρο, τέσσερις από τις παραστάσεις του χειμώνα.**

Εν τω μεταξύ, ήδη παρουσιάζονται σε σκηνές του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος παραστάσεις που έκαναν επιτυχία τη σεζόν που ολοκληρώθηκε σε αθηναϊκά θέατρα. **Στη Μονή Λαζαριστών παρουσιάστηκε «Η κατάρα της Ιρμα Βεπ», σε σκηνοθεσία Γιάννη**

Κακλέα, με τους Βασίλη Χαραλαμπόπουλο και Φάνη Μουρατίδη. Από τις 10 ως τις 13 Μαΐου «ανεβαίνει» στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών ο «Βαμβακάρης» του Θανάση Παπαγεωργίου, ενώ στις 17 Μαΐου σειρά έχει η «Γρανάδα» του Γιάννη Καλαβριανού.

Και παράλληλα με τις ετοιμασίες για την Επίδαυρο, όπου φέτος θα παρουσιαστεί ο «Ορέστης» του Ευριπίδη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Αναστασάκη

ετοιμάζεται και το Β Φεστιβάλ Δάσους, από 27 Ιουνίου έως 6 Ιουλίου, με συμμετοχή θιάσων από την Ευρώπη και αλλού.

Είναι κοινά αποδεκτό στη Θεσσαλονίκη ότι η θητεία του Γιάννη Αναστασάκη και της Μαρίας Τσιμά στο ΚΘΒΕ άλλαξε προς το καλύτερο την όψη του κρατικού θεάτρου, το ρεπερτόριό του, τις πρωτοβουλίες και τις δράσεις του και την εικόνα του στο κοινό. Στο ΚΘΒΕ, έπειτα από πολλά χρόνια, μπήκε τάξη. **Θα ήταν πραγματικά άστοχο να λήξει τον ερχόμενο Νοέμβριο αυτή η ρότα στην κρατική σκηνή της Θεσσαλονίκης!**

ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ